

Розмова з Др. Павлом Белинським і Др. Володимиром Боярським

Розмова в хаті Др. Володимира Петришина в Нью Йорку, дня 5 берез-
ня 1962 від год. 8:30 вечором до год. 1:30 ночі. Присутні крім трьох
вище зазначених, дружина Др. Пет., її батько п. Олександр, Др. Б. Федо-
шин і М. П.

Бел. є деканом механічного факультету в Новосибірську. Народжені
в 1928 році у Вініччині, син інтелігентної родини, батько має
фінансову освіту. Батьки живуть мабуть далі у Вініччині, але мати
лагу в Кримській області. Мабуть вже перед війною батьки
переселились до Києва, бо Бел. вчився в середній школі в Києві, там
же пробув війну, значить остався під німецькою окупацією. Там зустрі-
чав Івана Батраного, а також Григорія Костюка, який, до речі, є його
родичем. Перша жінка Костюка - це тета або кузина Бел. Хотів би з
ним побачитися, містав телефон, казав, що буде дзвонити, а може і
зайде. Коли в розмові виийшло, що Костюк живе тут, не висловив особли-
вого здивування. Витягло, що про це знав. В часі розмови про ступінь
української свідомості в середній генеральній УРСР, пригадує
чи рідше каже, що хоче дити відповісти при помочі "причепи": стійше
людей в містах України говорить сьогодні по російськи, але він також
можливо в середній школі вчив себе "українцем". Теперішня його мова
чиісто українська, хоч в хаті він говорить по російськи. Чому? Жінка
зі Львова. Правда, вона давніше заявляла, що вона російка, але,
коли прийшовся вписати національність в паспорт, - подала що вона
зі Львова. Мати одного сина, около 8 років життя.

Від 1946 року Бел. перебував у Львові, де студіював, м.ін. у
проф. Зарипського. Ближче про його дочки не чував /давніше стадував
Петришинові, що ніби чував/. У Львові перебував, мабуть з перебрами,
аж до 1957 року, коли виїхав до Новосибірська. Мав правду пропозицію
від видатного професора в Москві, в якого писав кандидатську працю
/отже виходить, що студіював також в Москві/, щоб поселитися в Москві
але рішився на Новосибірськ, бо в Москві важко про квартиру. На зава-
гу, чи радше, пошуш пискуся на тему захоплення Москвою українських
учених, вказує, що воно не зовсім так, бо не один раз би понасти
в центральні наукові установи Москви, але не так це легко.

В Новосибірську "батько" українців, також зі західних областей.
Мав там доброго приятеля, Івана Віланюка /?/. Говорять між собою укр.
мовою. Імають укр. побут. Але шкіль, преси, немає. В подібному стані
вишлі там інші неросіяни. Найскоріше затрачують власні нап. риси біло-
руси/це він, мабуть, судить по своїх жінці/.
Щапора року тому Бел. одержав запрошення американського Інституту
Математики приїхати до США на відвідини і до участі в конференції.
Було кілька вітань. Приїхав ок. три тижні тому, вертається в цьому
тижні. Був в Гарварді Корнен, Ейлі, тепер на Нью Йорк Університеті,
буде ще в Брукліні коледжі. Читав лекції. Взяв Анг. мову знає середньо
подобе. Перейти був за кордоном в Швайцарії, Фінляндії, Польщі. Знає
добре польс. мову, а також мабуть середньо французь. нім. Член партії
~~української~~ Уже радий, що йому купити. Обійти. Відіти, що
буде давати співпраця. Тоді не буде війни.
Бел. зустрівся з Петр. три дні тому на конф. в Інст. Математики.
Очевидно представили його як російського ученого. Не протестував. Але
був дуже вражуваний коли зустріся Петр. з початку прямо не відав, що

Петр. Українець і має таку позицію як в Інституті. Зразу зацікавився станом української науки на еміграції. Істотна інформація про УВАН, НТШ, Казав, що чиясь імена. Говорили зразу укр. мовою, що зустрі-люсь з недоволеними членами Інституту, який до речі складаєт-ся у 80 процентів з натуралізованих американців, чимало живуть, хто говорить рос. мовою мали також заважання до їхньої роботи по українськи. Ж крім того разом з бел. виступав Борр., який також тепер приїхав як математик. Випало, що Борр. приставленням до бел. як охорона. Коли Петр. запропонував бел, зустріч в хаті Петр., бел. зраз, подивися, але прийшов разом з Борр., хоч того Петр. не запрошував. **Маже**. Бел. є дещо вище як середнього росту, дуже міцної будови, але руки делькатні. Міцна чуприна, по горі, слабо зачесана. Маже крутилопий. Вирізняється обличчям і поставою як виразно словянський, може навіть український тип. Випадає дещо старше на свій вік. Подів-няно маломовний, якщо йдеться про делькатні питання, але взагалі гові-кий, добрий оповідач, зокрема анекдот. Свіже, здорове обличчя. На дагато питань відповідає тільки усмішкою. Очевидно звертає увагу на прислухання Борр.

Борр., років 30, середнього росту, худий, міцна чуприна по горі, окуляри, острий, дуже говіркий, вишуканий, чуже себє дагато певніше як бел. Намітається постійно говорити рос. мовою, хоч говорити з акцентом. Деколи переходить на поль. мову, тоді говорити дуже поточно, зокрема анекдоти. Раз заявив, що не хотівся і англичов. анекдот і в и взагалі говорити і тут і в Польщі що хоче. Коли ж хтось на нього зробить понос, не хотівся. Він коментує і член партії. Але коли когось не подобається і його викликає з партії, тоді "має їх в носі". Є доцел-том математики мабуть на Варш, університеті. **Маже** Син інтелігентів. Вчився в Москві, мабуть як один з кількох найбільш талановитих молодих математиків. Був в Львові, перебував через Україну. Був в Швеції, Швейцарії, Норвегії. Тут остається всім місцеві при Н.И.Університеті. Маже син "офіс" для посидів. Зрештою такий офіс має також і бел. на дні свого подуту тут. Бєсь час в часі дискусії над правдивими пита-нями про станніше неросій в Союзі, грає роль делькатна імперії. Але коли йому звертають увагу, що і поляків прилучать до СССР, заявив, що Польща окрема держава і такою буде.

Темі розмов. Технічно розмови було вести важко, бо кожний хотів говорити, значить місцеві плюс Борр. Це давало меншу шансу бел., з чого він мабуть був вдоволенням, але кілька разів бел. входив в окремі розмови, зрештою дуже стримано. Справа математичного товариства в Україні і математичного журналу українською мовою. Бєсь розмову Петр. Чуттєво і деколи остро, але пристойно. Бел. навіть вдоволенням. Петрининові опонувє найбільше Борр., мовляв: пощо? Є ж рос. журнали і товариства і всі повинні користуватися ними. Коли йому звернули увагу що поляки мають свої журнали і товари-ства, відповідає, що П. не є в Союзі. Як бел. підтримує Борр. дуже часто в останності підміхається. Остаточно принає, що подіє було з мати укр. товариство математиків для виступу за кордоном. Принає, що без того представляють укр. математиків як росіян.

Справа характеру укр. математичної науки в порівнянні до російської чи іменерської. Петр. ставити твердження, що в Москві згруп-ли всіх найвизначніших теоретиків, в тому і з України, в час коли українці мали повільно займатися російським ~~математичним~~ виступаючи в Моск-ві теорії і т.д. Звідси в Україні є ~~математичний~~ описувальний центр автома-тики, отже підтрима установа. Коли Україна справді діана, тоді повинна мати також власну установу для теоретичної математики, яка веде уже і на яку орєнтується весь математичний світ. Бел. каже, що така постава

